

gèniques barraques, despendrà amb això sol una suma fabulosa, a la què haurà d'afegir-s'hi l'import de la construcció, i, com que es tracta de l'import de construcció de milers de casetes, entre les quantitats esmerçades en comprar els solars i les quantitats per a construir les noves casetes, pujaria la suma a una colla de milions de pessetes, i em sembla que cap Ajuntament no s'ho empendria.

Si solament construís les barraques a canvi de llogar els solars, podria donar-se el cas que, un cop urbanitzat el lloc on pensés fer les casetes, el propietari es vengués el solar i el nou propietari volgués edificar a tota altura i destruís tot el què s'acabava de fer, i fent i desfent, a més de perdre el temps, es gastaria inútilment.

Avançar l'Ajuntament els diners per a que l'estadant es construís la caseta seguint uns plànols assenyalats, a canvi d'uns lloguers que poc a poc servirien per a retornar el capital. quedant la casa propietat del seu estadant, és també augmentar en gran escala el deute municipal, i, per altra part, haver de tractar amb persones humils sense mitjans de fortuna i sense res per respondre, o sigui insolvents, que alguns deixarien de pagar.

Sé perfectament que enderrocar les actuals barraques sense resoldre abans els allotjaments en què els barracaires hauran d'anar a viure, és una solució que solament condueix a fer més gros el nombre de rellogats, i sé també que viu moralment més malament i més antihigiènicament el rellogat que l'home de la barraca; no estranyant-nos el disgust que tenen els habitants d'una barraca quan reben l'ordre d'abandonar-la i destruir-la, ja que, la major part, abans d'anar-hi a viure, eren rellogats i sabien les angúnies, les amargors, els neguits i les baralles que havien passat, i ara que se'n veien lliures, l'ordre rebuda els obliga a tornar a ésser rellogats i a tornar a patir com abans havien fet.

De pisos econòmics per a que l'estament obrer més humil hi pugui viure unifamiliarment, no n'hi han, aquells pisets de 15, 20 i 25 pessetes, que anys enrera es trobaven en certs indrets de la ciutat i en les agregacions, avui no en queden. Els lloguers s'han anat apujant, les necessitats s'han fet grosses per a tothom; el propietari també té dret a viure, i, naturalment, cada canvi de llogater o una petita reforma, ha estat l'excu-

sa que ha permès l'augment, i, si abans una família amb un jornal petit pagava 20 o 25 pessetes de lloguer, avui, amb aquest més gros—7, 8 i 10 pessetes diàries—no poden pagar-lo, havent de buscar una altra família que els ajudi partint-se el pis i, per tant, l'espai, reduint a la meitat les poques condicions higièniques que aquests pisets tenien i fent-se llocs d'infecció.

L'ideal de què cada família visqui en una casa i que aquesta casa, a la curta o a la llarga, sigui propietat, és un somni que entre tots hauríem de buscar manera de resoldre, però que, desgraciadament, ja mai no es podrà aconseguir, essent aquesta felicitat reservada als potentats, injustícia social humana.

El capital, per altra part, està retret, car la construcció que avui es fa no permet pisos de menys de 20 "duros" de lloguer al mes; no s'edifica res amb la intenció que l'obrer hi pugui anar a viure, potser perquè no dóna el rendiment que el diner necessita, i autoritats, ciutadans, poble, tothom arronsa les espatlles esperant que vingui un altre que ho pugui endegar. No creiem que sigui problema insoluble; és, principalment, cosa de bona voluntat per part de molts (difícil d'obtenir principalment perquè és de molts), i que no troba l'home d'energia i capacitat que vulgui i pugui dedicar les seves activitats a aquest problema i es vegi ajudat per autoritats i poble.

* * *

És sabut que en les urbs populosos els solars de dintre el seu terme municipal són tots d'un preu alt i pensem que no és just bandejar de la ciutat unes persones pel sol fet que siguin pobres obrers, obligant-les a viure tan allunyats del seu treball que, per anar a les seves ocupacions necessitin fer una hora de camí o una despesa diària de tramvies que desequilibraria el pressupost i el que guanyarien en economia del pis, ho esmerçarien en els dits vehicles. El "metro" no ha vingut a resoldre res: l'han posat car i, com és natural, hi va poca gent; per altra part, solament les barriades de Sans, Bordeta i Collblanc, poden fruir-ne.

Donar facilitats a les famílies per tal que cada una pugui construir-se o fer-se construir una caseta en llocs prèviament urbanitzats, hauria estat una bellíssima solució, però això ningú no ho fa, i una família obrera no pot, per si sola, em-